BLIS New Course Syllabus (SLM)

Bachelor of Library and Information Science - Course Structure & Unit Details

BLIS-101: ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાનનો પાયો (Foundation of Library and Information Science)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	ગ્રંથાલય એક સામાજિક સંસ્થા (Library as a Social Institute)	1	ગ્રંથાલયના સામાજિક અને ઐતિહાસિક પાયાઓ
		2	વિવિધ પ્રકારના ગ્રંથાલયો અને તેના કાર્યો (1. શૈક્ષણિક, 2. સાર્વજનિક, 3. વિશિષ્ટ, 4. રાષ્ટ્રીય)
		3	શિક્ષણમાં ગ્રંથાલયની વિસ્તરતી ભૂમિકા (1. વૈધિક, 2. અવૈધિક)
2	ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાનના મૂળભૂત સિધ્ધાંતો	4	ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સુત્રો
		5	ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સુત્રોનો સૂચિતાર્થ
		6	ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રો ડિજિટલ સમયના સંદર્ભમાં
		7	ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રો અને ઉપભોક્તા સશક્તિકરણ
3	ગ્રંથાલય અધિનિયમ	8	ગ્રંથાલય ધારો – જરૂરિયાત અનિવાર્ય જોગવાઈઓ
		9	ભારતમાં ગ્રંથાલય ધારો અને તેના વિશિષ્ટ લક્ષણો
		10	ગ્રંથાલય અધિનિયમના ઘટકો અને નમૂનારૂપ કાયદાઓ
		11	કોપીરાઈટ કાયદો
4	ગ્રંથાલય વિકાસ	12	ભારતમાં ગ્રંથાલયનો વિકાસ ગુજરાતના સંદર્ભમાં
		13	શૈક્ષણિક ગ્રંથાલયના વિકાસમાં UGC, જુદી જુદી સંસ્થાઓ અને કમિટીની ભૂમિકા
		14	સ્રોત સામગ્રીની હિસ્સેદારી, વિભાવના, જરૂરિયાત, સ્વરૂપ અને અભ્યાસો
		15	ગ્રંથાલય મંડળો, પ્રોત્સાહક સંસ્થાઓ અને

			પધ્ધતિઓ, હેતુ અને કાર્યો (સ્થાનિક - GGSS, રાષ્ટ્રીય – RRRLF, અટીરા - UNESCO)
		16	ગ્રંથાલય અને ઉપભોક્તા ધ્યેય, ઉદ્દેશ અને સ્તરો, અભ્યાસો અને પધ્ધતિઓ

BLIS-102: ગ્રંથાલય અને માહિતીકેન્દ્રો / સંસ્થાઓનું વ્યવસ્થાપન (Management of Library and Information Centres)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	**ગ્રંથાલય સંચાલન**	1	સંચાલનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, કાર્યો, સિધ્ધાંતો, સ્તરો, વૈજ્ઞાનિક સંચાલન
		2	સંગઠનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, સિદ્ધાંતો અને સ્તરો
2	**ગ્રંથાલયમાં માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપન**	3	ગ્રંથાલયના વિવિધ વિભાગોના કાર્યો અને વ્યવસ્થાપન
		4	સંગઠનાત્મક સંરચના (માળખું)
		5	કાર્યનું વર્ણન, નિયંત્રણ અને મૂલ્યાંકન
		6	આંતર વૈયક્તિક સંબંધો
		7	અભિપ્રેરણા અને જૂથ પ્રેરક શક્તિ
		8	ભરતીની કાર્યપ્રણાલી
		9	નિયમબધ્ધતા અને ફરિયાદો
3	**ગ્રંથાલયમાં નાણાંકીય વ્યવસ્થાપન**	10	નાણાંકીય સંચાલનનો અર્થ અને વિભાવના
		11	નાણાંકીય સંચાલનના સિધ્ધાંતો
		12	નાણાંકીય સ્રોત
		13	ગ્રંથાલય અંદાજપત્ર
4	**ગ્રંથાલયનું આયોજન**	14	વ્યાખ્યા, હેતુ, પ્રકાર અને જરૂરિયાત, નીતિઓ અને પ્રક્રિયાઓ
		15	ગ્રંથાલય ભવન, માનાંકો, જગ્યાનું વ્યવસ્થાપન, ફર્નીચર અને સાધન સરંજામ
		16	જોખમો અને આકસ્મિક ઘટનાનું મેનેજમેન્ટ

BLIS-103: જ્ઞાન સંગઠન અને માહિતી વ્યવસ્થાપન: સૈધ્ધાંતિક (Knowledge Organization and Managing Information: Theory)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ	1	જ્ઞાનવિશ્વ, વિષયવિશ્વ અને વિષય વિકાસના લક્ષણો
		2	ગ્રંથ વર્ગીકરણનો ઈતિહાસ, પરિભાષા, ઉદ્દેશ, કાર્ય અને મહત્વ
		3	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પધ્ધતિની રચના, ઉપસુત્રો અને સિદ્ધાંતો
		4	ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રો અને વર્ગીકરણ
2	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ: વિવરણાત્મક અને ગતિશીલ સિધ્ધાંતો	5	વર્ગીકરણ પધ્ધતિના પ્રકારો
		6	પસંદગીયુક્ત વર્ગીકરણ પધ્ધતિનો અભ્યાસ
		7	DDC અને CC નો વિસ્તૃત અભ્યાસ
		8	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના સાંપ્રત પ્રવાહો.
3	ગ્રંથાલય સૂચિકરણ	9	ગ્રંથાલય સૂચિકરણ, હેતુ, પરિભાષા, ઈતિહાસ, ઉદ્દેશ, કાર્ય અને મહત્વ
		10	સૂચિકરણનું ભૌતિક સ્વરૂપ અને પ્રકાશકો (OPAC ગોઠવણીના નિયમો)
		11	પ્રલેખ વર્ણનના સિધ્ધાંતો અને પ્રયોગો, સર્વ સામાન્ય નિરીક્ષણ
		12	માન્ય સૂચિકલ્પો, ઈતિહાસ, ઉદ્દેશ, કાર્ય અને મહત્વ
4	સ્ટાન્ડડ ઓફ કેટલોગીંગ કોડ	13	વિષય સૂચિકરણના સિધ્ધાંતો
		14	AACR-II, CCC (Classified Cataloguing Code) વિસ્તૃત અભ્યાસ, વિષય મથાળાં, વ્યાખ્યા ચકાસણી, મહત્વ, Sear's List and Library of Congress Subject Headings
		15	સૂચિકરણના સ્વીકૃત સિધ્ધાંતો
		16	સૂચિકરણ અને વર્ગીકરણના સંબંધો

BLIS-104P: જ્ઞાન સંગઠન અને માહિતી વ્યવસ્થાપન : પ્રાયોગિક **(Knowledge Organization and Information Management : Practical)**

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ (ડ્યુઈ દશાંશ વર્ગીકરણ પધ્ધતિ **DDC 19th Ed. Part-1)**	1	પ્રસ્તાવના, માળખું અને વ્યવસ્થાપન
		2	વ્યાખ્યાઓ, નોંધો અને સૂચનો
		3	પ્રલેખો, વર્ગીકૃત કરવાના સોપાનો
		4	સાપેક્ષ સૂચિના ઉપયોગો
2	ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ (ડ્યુઈ દશાંશ વર્ગીકરણ પધ્ધતિ **DDC 19th Ed. Part-2)**	5	સારણી અને અનુસૂચિનો અભ્યાસ
		6	સહાયક સારણીઓ અને યુક્તિઓ
		7	પ્રાયોગિક વર્ગીકરણ
		8	ઉદાહરણો
3	કોલન ક્લાસિફીકેશન પધ્ધતિ **CC 6th Ed.-1**	9	પરિચય, માળખું અને સંગઠન
		10	અનુસૂચિઓ
		11	વર્ગીકરણના અહેવાલો
		12	જૈવિક વિજ્ઞાનો
4	કોલન ક્લાસિફીકેશન પધ્ધતિ **CC 6th Ed.-2**	13	સર્વસામાન્ય વર્ગ
		14	ભૌતિક વિજ્ઞાનો
		15	માનવીય વિદ્યાઓ
		16	સામાજિક શાસ્ત્રો

BLIS-105: જ્ઞાન સંગઠન અને માહિતી વ્યવસ્થાપન : સૂચિકરણ પ્રાયોગિક (Knowledge Organization and Information Management: Cataloguing Practical)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	**AACR-2R (Part-1)**	1	પ્રારંભિક
		2	વ્યક્તિ કર્તા
		3	સહકર્તા અને સંપાદકીય કર્તાની કૃતિઓ
		4	ગ્રંથમાળા અને સંઘાત ગ્રંથો
		5	સંદર્ભો અને વિવિધ નામો વચ્ચે પસંદગી
2	**AACR-2R (Part-2)**	6	વિષય મથાળા
		7	સમવિષ્ટ અંગો
		8	ક્રમિક પ્રકાશનો અને એકરૂપ આખ્યાઓ
		9	અમુદ્રિત માધ્યમોનું સૂચિકરણ
		10	યુઝર્સ ગાઈડ ટુ AACR-2R (ઉપભોક્તા માર્ગદર્શિકા)
3	**ક્લાસિફાઈડ કેટલોગ કોડ-1 (Classified Catalogue Code, Part-1)**	11	પ્રાસ્તાવિક
		12	વર્ગ નિર્દેશી સંલેખ અને આલેખ
		13	વ્યક્તિકર્તાઓ
		14	સમષ્ટિ કર્તાઓ
4	**ક્લાસિફાઈડ કેટલોગ કોડ-2 (Classified Catalogue Code, Part-2)**	15	પૃથક્કરણીય સંલેખો અને બૃહવંશ ગ્રંથો
		16	ગ્રંથમાળા
		17	સામાયિક પ્રકાશનો
		18	સંઘાત ગ્રંથ પ્રકાશનો

BLIS-106: માહિતી સ્ત્રોતો અને સેવાઓ **(Information Sources & Services)**

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	**સંદર્ભ અને માહિતી સ્રોત**	1	માહિતી સ્રોત પ્રલેખીય અને બિનપ્રલેખીય
		2	માહિતી સ્રોતની વિવિધ કક્ષાઓ, પ્રાથમિક, દ્વિતીય અને તૃતીય કક્ષાના સ્રોત
		3	ઈન્ટરનેટ માહિતી સ્રોત તરીકે
		4	નિર્દેશીકરણ અને સારકરણ સામયિકો, સમીક્ષા, પરિસ્થિતિ અહેવાલો, પ્રવાહ અહેવાલો વગેરે.
2	**સંદર્ભ સ્રોતની શ્રેણીઓ અને મૂલ્યાંકન**	5	શબ્દકોશ અને વિશ્વકોશ
		6	હેન્ડબુક, મેન્યુઅલ, વાર્ષિકી, માનકો, પેટન્ટ, વ્યાપાર સૂચિ
		7	ભૌગોલિક, જીવનચરિત્રાત્મક અને આંકડાકીય માહિતી સ્રોત
		8	સાંપ્રત ઘટના / બનાવોના માહિતી સ્રોત
		9	લોક માધ્યમો
3	**માહિતી સેવાઓ**	10	માહિતી સેવાઓ : વિભાવના, વ્યાખ્યા, જરૂરિયાત અને પ્રવાહો
		11	ત્વરિત સેવાઓ (અદ્યતન અવબોધન સેવા અને પસંદગીયુક્ત સેવા) ની જરૂરિયાત, રીતો અને મૂલ્યાંકન
		12	વાડ્મયસૂચિ, માહિતી નિર્દેશ, પ્રલેખ, પ્રદાન, અનુવાદ અને સમાચાર કર્તન સેવા
		13	આભાસ સંદર્ભસૂચિ અને સેવાઓ
		14	વર્લ્ડ વાઈડ વેબ (WWW) માહિતી સ્રોત તરીકે
4	**માહિતી પધ્ધતિઓ અને સેવાઓ**	15	રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય માહિતી પધ્ધતિઓ અને સેવાઓ
		16	રાષ્ટ્રીય (INFLIBNET, NISSAT)
		17	આંતરરાષ્ટ્રીય (AGRIS, INSDOC, NASSDOC, UNISIST, DEVISIS)
		18	માહિતી સેવાના ઉપભોક્તાઓ અને માહિતી સેવાઓના સંગઠનો

BLIS-107: માહિતી પત્યાયન તકનિક મૂળભૂત**(ICT Fundamental)**

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	**માહિતી ટેકનોલોજી – પરિચય**	1	માહિતી ટેકનોલોજી, અર્થ, ઈતિહાસ
		2	કોમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી, કોમ્પ્યુટર પેઢીયો, ઈતિહાસ, કોમ્પ્યુટર હાર્ડવેર, સોફ્ટવેર, ઈનપુટ ડિવાઈસ, આઉટપુટ ડિવાઈસ
		3	કોમ્પ્યુટરના પ્રકાર, કોમ્પ્યુટર આર્કીટેક્ચર
		4	સિસ્ટમ સોફ્ટવેર અને એપ્લીકેશન સોફ્ટવેર
2	**ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ અને સોફ્ટવેર**	5	ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ: DOS, Unix, Linux, MAC, Windows 10
		6	વર્ડ પ્રોસેસિંગ : MS Office, OpenOffice
		7	ગ્રાફિક્સ સોફ્ટવેર : અર્થ અને ઉપયોગ
		8	મલ્ટીમીડિયા સીસ્ટમ, ડીઝાઈન અને ટુલ્સ
3	**ઈન્ટરનેટ ટુલ્સ અને સેવાઓ**	9	ઈ-મેલ અને ઈ-મેસેજીસ
		10	World Wide Web (WWW)
		11	સર્ચ એન્જીન
		12	નિરેંકુશ સેવાઓ (Interactive services)
		13	વિતરણ સેવાઓ (Distributive services)
4	**નેટવર્કના ઉદ્દેશો**	14	નેટવર્ક ટોપોલોજી
		15	ઈન્ટરનેટ પ્રત્યાયનના પ્રોટોકોલ
		16	નેટવર્ક એપ્લીકેશન, વાઈરસ અને સિક્યોરીટી

BLIS-108: ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણ અને નેટવર્ક્સ (Library Mechanization and Networks)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણ	1	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણની વિભાવના અને તેનો ઈતિહાસ
		2	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણની વ્યાખ્યા, જરૂરિયાત, હેતુઓ અને તેના લાભાલાભ
		3	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણના વિવિધ મોડ્યુલ: એકવીઝીશન, કેટલોગીંગ, સર્ક્યુલેશન, ઓપેક, સિરિયલ કંટ્રોલ
2	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણ સિસ્ટમ એનાલિસિસ	4	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણ માટેના હાર્ડવેર, સોફ્ટવેર અને નેટવર્કની જરૂરિયાત
		5	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણના સ્ટાન્ડર્ડસ: MARC, UNIMARC, MARC-21
		6	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણની પ્રપોઝલ, નિગોશીયેશન અને ડેટા કન્વર્ઝન
		7	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણ ઉદ્યોગની પરિસ્થિતિ
3	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણના સોફ્ટવેરનો પરિચય	8	ગ્રંથાલય યાંત્રિકીકરણના ઓપન સોર્સ અને પ્રોપ્રાયટરી સોફ્ટવેરનો પરિચય અને તેના લાભાલાભ
		9	SOUL 2.0, Koha, NewGenLib: એકવીઝીશન, કેટલોગીંગ, સિરિયલ કંટ્રોલ, ઓપેકના સંદર્ભમાં તેનું મૂલ્યાંકન
4	ગ્રંથાલય નેટવર્ક	10	ગ્રંથાલય નેટવર્ક્સ નો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, તેના મૂળભૂત કાર્યો
		11	વિવિધ લાયબ્રેરી નેટવર્ક્સ: DELNET, INFLIBNET, ADINET તેના હેતુઓ, કાર્યો અને સેવાઓ
5	પ્રેક્ટિકલ	12	SOUL 2.0 Практикал / પ્રાયોગિક અભ્યાસ
		13	KOHA Практикал / પ્રાયોગિક અભ્યાસ
		14	NewGenLib Практикал / પ્રાયોગિક અભ્યાસ

BLIS-109: કોમ્યુનિકેશન સ્કિલ્સ (Communication Skills)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	**કોમ્યુનિકેશનના ઉદ્દેશ્યો (Communication Fundamentals)**	1	મૂળભૂત ઉદ્દેશો
		2	સામાજિક કૌશલ્ય
		3	સંસ્થાનો પરિચય
2	**નોકરી મેળવવા માટેનાં ઈન્ટરવ્યુની તૈયારી (Preparing for Job Interview)**	4	સ્વ પ્રોફાઈલ
		5	તમારો પોર્ટફોલિયો (Portfolio)
		6	રિઝયુમ અને બાયોડેટા લેખન
		7	નોકરી માટે ઈન્ટરવ્યુ
3	**કામનું કૌશલ્ય (Work Place Skills)**	8	પ્રેઝન્ટેશન કૌશલ્ય
		9	ટેલીફોન કૌશલ્ય
		10	જૂથ ચર્ચા
		11	બોડી લેંગ્વેજ (Body Language)
4	**લેખન કૌશલ્ય (The Writing Skills)**	12	લેખન કૌશલ્ય
		13	આંતરિક પત્રવ્યવહાર
		14	બાહ્ય વ્યવહાર
5	**આધુનિક લેખન કૌશલ્ય**	15	Proposal લેખન કૌશલ્ય
		16	Writing reports skills
		17	પ્રશ્નાવલી કૌશલ્ય

BLIS-110: સાર્વજનિક ગ્રંથાલય (Public Library)

Block No.	Block Name (બ્લોક નામ)	Unit No.	Unit Name (એકમનું નામ)
1	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયઉદભવ અને : વિકાસ	1	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
		2	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિ વ્યાખ્યા), વિભાવના, પ્રકાર(
		3	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયની સામાજિક ભૂમિકા
		4	ગ્રંથાલય અધિનિયમ
2	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિ અને માનવ	5	ગ્રંથાલય વ્યવસ્થાપન
		6	નાણાંકીય વ્યવસ્થાપન
		7	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયના સંસાધનો ભૌતિક અને : પ્રલેખીય
		8	સાર્વજનિક વિકાસ યોજનાઓ અને સંશાધન
3	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયની પદ્ધતિઓનું વ્યવસ્થાપન અને સેવાઓ	9	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય સેવાઓ
		10	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય પદ્ધતિના કેન્દ્રબિંદુ (જ્ઞાનકેન્દ્રો)
		11	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય સંપત્તિમાં ભાગીદારી
		12	તુલનાત્મક સાર્વજનિક ગ્રંથાલય
		13	સાર્વજનિક ગ્રંથાલયની સ્થિતિ ભારત :,UK, USA અને કેનેડાના પરિપ્રેક્ષ્ય
4	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય નેટવર્ક અને ઓટોમેશન	14	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય સેવામાં માહિતી ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
		15	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય ઓટોમેશન (automation)
		16	ભારતમાં જાહેર ગ્રંથાલયોનું નેટવર્કિંગ
		17	સાર્વજનિક ગ્રંથાલય નું ગુજરાતમાં યોગદાન
		18	સંસ્થાનું પ્રદાન